

Преди да получат известието за пратеничеството на Г.Живков, белградските власти главно поради постоянните настоявания на П.Хитов вече били готови да помогнат за формирането, въоръжаването и прехвърлянето на български чети, които с приближаването на деня за обявяването на войната срещу Турция ставали необходими за Сърбия. Военният министър дори съобщил това на Хитов и го уверил, че българите ще получат подкрепата му, т.е. че най-после е дошло времето за осъществяване на продължителните усилия на българските революционери и най-вече на самия войвода на плана за четите от Сърбия, които да бъдат готови да минат в България едновременно с началото на въстанието вътре в страната.⁸⁰

Тези и други факти, потвърдени от български, сръбски и други документи и от сведенията в спомените на П.Хитов и други съвременници, показват ясно, че сръбско-българското споразумение, с което приключила мисията на Г.Живков, всъщност било резултат от продължителните настоявания, контакти и предварителни преговори на П.Хитов със сръбски държавници и политици, разбира се не на последно място - и на близките му приятелски и политически връзки с представители на Омладината и на националните движения в сръбските земи под турска власт. Уговореното през пролетта на 1876 г. споразумение било подготвено отдавна и системно от войводата и се базирало на господстващото убеждение в БРЦК, сред идеолозите и привържениците му за изгодността и за двете страни на координирани въстанически и военни действия срещу Турция. Така че най-после постигнатото споразумение между сръбското правителство и българските революционери по време на мисията на Г.Живков, само завършило отдавна очерталата се тенденция за сътрудничество при обявяване на сръбско-турска война.

Войводата Панайот следвал по свое дълбоко убеждение линията за революционно сътрудничество на сърбите и българите и за нуждата от военна, материална и политическа подкрепа на българските революционни действия, за каквито ратувал още Г.С.Раковски, а Л.Каравелов системно аргументирал на страниците на "Свобода" и в двете политически програми на БРЦК от 1870 г. както и в програмната част на Устава на БРЦК от 1872 г. Както отбелязахме, това поддържал и В.Левски. Хитов бил в това отношение напълно солидарен с тях както поради личните си впечатления и опит, така и поради идейната си обвързаност с БРЦК и двамата му ръководители. Естествено с приближаването на реалните условия за войната на Сърбия срещу Турция той активизирал още повече нужните контакти със сръбското правителство, та когато Г.Живков пристигнал в Белград, почвата за споразумение фактически вече била готова. За БРЦК това било въпрос на вече изградена политическа концепция, теоретически разработена главно от Л.Каравелов, но практическото осигуряване на договореността за сръбската подкрепа за най-важните условия - официално съгласие на правителството за преминаването на българските емигрантски чети, на оръжие и други военни потребици - трябвало да осигури П.Хитов, за което той неуморно работел особено през 1875 и 1876 г. Неговите усилия се увенчали с успех точно преди пристигането на Г.Живков в Белград и дори Хитов настоял пред военния министър да изчака пратеника на емиграцията в Румъния за